

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ СМОЛЯН ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

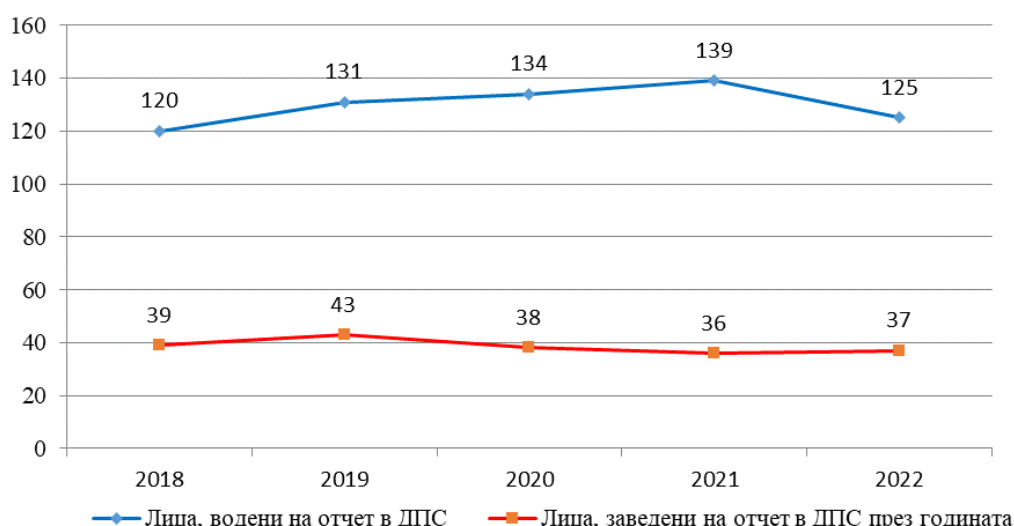
През 2022 г. в област Смолян на отчет¹ в детските педагогически стаи (ДПС) са водени 125 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления като броят им в сравнение с 2021 г. намалява с 14 лица (10.1%).

Основните характеристики на водените на отчет в детските педагогически стаи са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 70.4%;
- малолетни (на възраст от 8 до 13 години) - 29.6%;
- момчета - 104 лица (83.2%);
- момичета - 21 (16.8%);
- учащи - 116 лица (92.8%);
- в криминогенна среда живеят 49 лица (39.2%).

Броят на заведените на отчет² през годината в детските педагогически стаи малолетни и непълнолетни е 37, или 29.6% от всички водени на отчет лица като 37.8% от тях са малолетни.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Смолян през периода 2018 - 2022 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

От отчет в ДПС са **снети** 25 лица или 20.0% от водените на отчет през годината, като 16 (64.0%) са снети поради поправка на поведението, 8 (32.0%) - поради навършване на 18-годишна възраст и 1 лице (4.0%) - на други основания.

Противообществени прояви

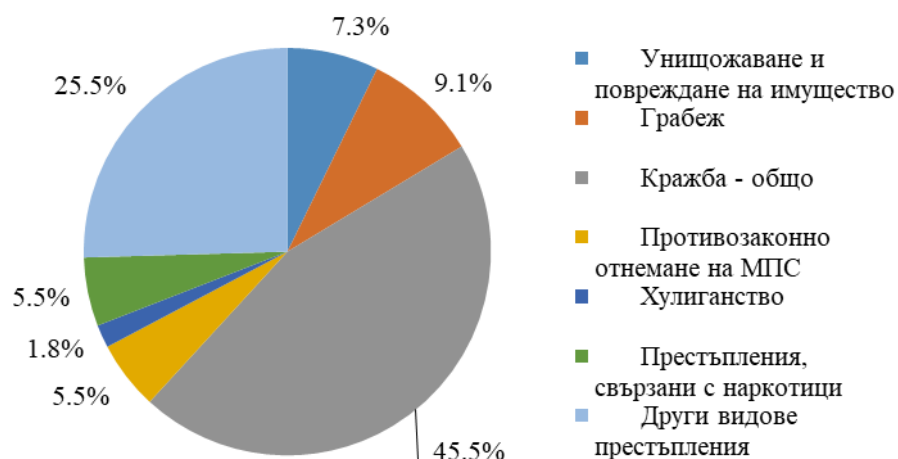
Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви през 2022 г., са 103. Момичетата са 33, или 32.0%, а момчетата - 70, или 68.0%.

Извършени престъпления

През 2022 г. 55 малолетни и непълнолетни лица са преминали през ДПС за извършени престъпления. Кражбите на имущество са най-разпространеният вид престъпления. Извършители на кражби са 25 лица, или 45.4% от всички лица, преминали през ДПС за извършени престъпления. От тях най-висок е делът на малолетните и непълнолетните лица, извършители на кражби от магазини или други търговски обекти - 36.0% (9 лица).

От общия брой на лицата на възраст 8 - 17 години, преминали през ДПС за грабеж са 5 лица или 9.1%, за унищожаване и повреждане на имущество - 4 лица (7.3%), за престъпления, свързани с наркотици и за противозаконно отнемане на МПС - по 3 лица (по 5.5%) и за хулиганство - 1 лице (1.8%).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни лица, преминали през ДПС, по някои видове престъпления в област Смолян през 2022 година

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГ
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СМОЛЯН“

През 2022 г. 2 малолетни и непълнолетни лица са пострадали от престъпления в област Смолян. На едно лице е нанесена телесна повреда, а друго е пострадало от кражба.

През 2022 г. местните комисии в област Смолян **са образували** 84 възпитателни дела, 58 от които са по предложение на органите на прокуратурата. **Решени** са 66 дела, като от тях в срок до един месец са решени 51 дела, или 77.3%.

Местните комисии са наложили **102 възпитателни мерки** по чл. 13, ал.1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 72 лица за извършените от тях 72 общественоопасни деяния³.

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2022 г. са следните:

- малолетни лица - 30 (41.7%);
- непълнолетни лица - 42 (58.3%);
- момчетата са 63 (87.5%), а момичетата - 9 (12.5%).

³ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи повече от една възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).